

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣΤ5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ (6^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		2	3
			3
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΜΕΥ (Μάθημα Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/PHYSIO_U_129/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Ο φοιτητής με το πέρας των μαθημάτων θα είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. αντιλαμβάνεται την έννοια και την αποτελεσματικότητα της επιστημονικά τεκμηριωμένης κλινικής επικοινωνίας με τον ασθενή, 2. επιλέγει και να χρησιμοποιεί επιστημονικά τεκμηριωμένες επικοινωνιακές δεξιότητες (τεχνικές ερωτήσεων, ενεργητική ακρόασης, διευκόλυνση, επεξήγηση, σιωπή, ενσυναίσθηση, σωματική επαφή, επικοινωνία κατά την κλινική εξέταση και τους ειδικούς χειρισμούς κ.α), 3. αντιμετωπίζει τις προκλήσεις στην επικοινωνία στην κλινική πράξη (όπως τη συζήτηση ευαίσθητων προσωπικών θεμάτων με τον ασθενή, την επικοινωνία δυσάρεστων νέων σε ασθενή ,την επικοινωνία με την οικογένεια του ασθενούς, την επικοινωνία με παιδιά και νεαρής ηλικίας ασθενείς, την διαπολιτισμική επικοινωνία, την επικοινωνία στην απόκλιση, την επικοινωνία ιατρικού λάθους και την ηλεκτρονική επικοινωνία στην υγεία),

4. αξιολογεί την επικοινωνία και την απόδοση με τον ασθενή, και να χρησιμοποιεί τεχνικές αυτοφροντίδας και αποφόρτισης του ως θεραπευτής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενα του μαθήματος.

Ενότητα 1. Εισαγωγή στο μάθημα επικοινωνιακές δεξιότητες στις επιστήμες υγείας.

- Κλινική επικοινωνία, ορισμός- έννοιες
- Συστατικά καλής επικοινωνίας στην κλινική πράξη
- Τεκμηριωμένη (evidence based) εκπαίδευση κλινικής επικοινωνίας μεταξύ επιστημόνων υγείας και με τον ασθενή

Ενότητα 2. Επικοινωνιακές δεξιότητες στην κλινική πράξη.

- Ανάπτυξη σχέσης θεραπευτή- ασθενούς
- Διευκόλυνση αλλαγής συμπεριφοράς και καλή επικοινωνία
- Επαγγελματισμός θεραπευτή
- Παράγοντες επίδρασης αποτελεσματικής επικοινωνίας σε περιβάλλον περίθαλψης
- Οργάνωση χώρου επικοινωνίας με τον ασθενή
- Επικοινωνιακές δεξιότητες (τεχνικές ερωτήσεων, ενεργητική ακρόασης, διευκόλυνση, επεξήγηση, σιωπή, ενσυναίσθηση, σωματική επαφή, επικοινωνία κατά την κλινική εξέταση και τους ειδικούς χειρισμούς κ.α)
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 3. Λήψη ιατρικού ιστορικού.

- Η διαδικασία της συνέντευξης
- Ξεκινώντας τη λήψη ιατρικού ιστορικού
- Δομή ιατρικού ιστορικού
- Τεχνικές εκμείυσης πληροφοριών από τον ασθενή
- Τεχνικές καταγραφής πληροφοριών από τον ασθενή
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 4. Συζήτηση ευαίσθητων προσωπικών θεμάτων με τον ασθενή.

- Ευαίσθητα προσωπικά θέματα και εμπιστευτικότητα
- Διαδικασία συναίνεσης ασθενούς για συζήτηση ευαίσθητων προσωπικών θεμάτων
- Τεχνικές λήψης πληροφοριών από τον ασθενή
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 5. Ασθενοκεντρική προσέγγιση ασθενούς.

- Η στάση και οι προσδοκίες του ασθενούς
- Δικαιώματα του Ανθρώπου-Δικαιώματα Ασθενών- Υπόβαθρο στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- Οι απόψεις των ασθενών, σύλλογοι εκπροσώπων ασθενών και ο ρόλος τους
- Στρατηγικές υποβοήθησης ασθενούς στην λήψη απόφασης θεραπείας-συμβουλευτική
- Υποστήριξη του ασθενούς στην επιλογή θεραπείας
- Εκπαίδευση ασθενούς (διαδικασία μάθησης, μαθησιακός τύπος ασθενούς, μέσα εκπαίδευσης)
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 6. Επικοινωνία δυσάρεστων νέων σε ασθενή.

- Δυσάρεστα νέα σε ασθενή- ορισμός, έννοιες
- Δυσκολίες στην επικοινωνία δυσάρεστων νέων σε ασθενή
- Προετοιμασία επικοινωνίας δυσάρεστων νέων σε ασθενή
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 7. Επικοινωνία με την οικογένεια του ασθενούς.

- Η επίδραση του οικογενειακού περιβάλλοντος στην θεραπεία του ασθενούς
- Στρατηγικές επικοινωνίας με την οικογένεια του ασθενούς
- Ανταπόκριση και αντιμετώπιση ανησυχίας και άγνοιας
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 8. Επικοινωνία με παιδιά και νεαρής ηλικίας ασθενείς.

- Δυσκολίες στην επικοινωνία με παιδιά και νεαρής ηλικίας ασθενείς

- Επικοινωνία με ασθενείς διαφόρων ηλικιών- διαφοροποιήσεις
- Οργάνωση χώρου επικοινωνίας με τον νεαρή ηλικίας ασθενή
- Επικοινωνιακές δεξιότητες (τεχνικές ερωτήσεων, τεχνικές ακρόασης, διευκόλυνση, επεξήγηση, σιωπή, ενσυναίσθηση, σωματική επαφή, επικοινωνία κατά την κλινική εξέταση κ.α) σε νεαρή ηλικίας ασθενή
- Στρατηγικές υποβοήθησης νεαρή ηλικίας ασθενή στην απόφαση επιλογής θεραπείας- συμβουλευτική
- Άρνηση θεραπείας σε νεαρή ηλικίας ασθενή
- Νεαρή ηλικίας ασθενής με χρόνια νόσημα
- Επικοινωνία δυσάρεστων νέων σε νεαρή ηλικίας ασθενή
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 9. Διαπολιτισμική επικοινωνία.

- Διαπολιτισμικές διαφορές προσέγγισης- επικοινωνίας με τον ασθενή
- Διαπολιτισμική διασκευή οργάνων μέτρησης
- Διαφορές συναίσθησης καλής υγείας, νόσου, θανάτου σε διαφορετικούς πληθυσμούς (θρησκεία, φυλή κ.α)
- Θέματα επικοινωνίας με πρόσφυγες και μετανάστες
- Διαπολιτισμικές διαφορές νοσημάτων
- Τεχνικές επικοινωνίας συζήτησης διαπολιτισμικών θεμάτων
- Αναγκαιότητα διερμηνέα σε ασθενείς με δυσκολία επικοινωνίας γλώσσας
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 10. Επικοινωνία στην απόκλιση.

- Επικοινωνία με ασθενείς με μαθησιακές δυσκολίες ή νοητική αναπηρία
- Επικοινωνία με ΛΟΑΤΚΙ+ ασθενείς
- Επικοινωνία με ασθενείς τρίτης ηλικίας
- Επικοινωνία με ασθενείς με αισθητηριακές διαταραχές (όραση, ακοή)
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 11. Επικοινωνία ιατρικού λάθους.

- Σφάλματα στη περίθαλψη του ασθενούς
- Αιτίες ιατρικού λάθους
- Τεχνικές αντιμετώπισης ιατρικού λάθους
- Τεχνικές αντιμετώπισης παραπόνων ασθενούς
- Υποδείγματα επικοινωνίας (κλινικά σενάρια, υπόδυση ρόλων σε ομάδες)

Ενότητα 12. Ηλεκτρονική επικοινωνία στην υγεία.

- Μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τον ασθενή και τα μέλη της ομάδας υγείας
- Τηλειατρική και δυνατότητες επικοινωνίας
- Ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς, ηλεκτρονική συνταγογράφηση

Ενότητα 13. Ειδικά θέματα στην επικοινωνία.

- Διεπιστημονική επικοινωνία επιστημόνων υγείας- προκλήσεις
- Αξιολόγηση επικοινωνίας, αξιολόγηση απόδοσης, αξιολόγηση βασισμένη στο περιβάλλον εργασίας, νέες τεχνολογίες
- Τεχνικές αυτοφροντίδας και αποφόρτισης του επιστήμονα υγείας

Ενότητα 14. Τελική Αξιολόγηση των Φοιτητών.

Αξιολογείται η συνολική επίδοση των φοιτητών σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών του Ιδρύματος και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος που αναφέρεται παρακάτω

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο. Στις μεθόδους διδασκαλίας της θεωρίας του μαθήματος περιλαμβάνονται πολλές διδακτικές μέθοδοι και μέσα μεταξύ των οποίων: <ul style="list-style-type: none">• Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση.• Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση.• Παιχνίδια ρόλων (role plays) και ανατροφοδότηση.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές <ul style="list-style-type: none">• Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Διαδίκτυο, πολυμέσων, ηλεκτρονική συζήτηση μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	45
	Αυτοτελής Μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα).	75
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>	Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή ανευρίσκεται στην ιστοσελίδα του μαθήματος και εξειδικεύεται ως εξής: <ul style="list-style-type: none">• Πραγματοποιείται μια τελική προφορική αξιολόγηση με τη διαδικασία των OSCEs Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μετά το τέλος του διδακτικού εξαμήνου σε όλη την ύλη που διδάχθηκε. Ο τελικός βαθμός της θεωρίας είναι από 0-10 και καθορίζεται από την τελική εξέταση με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) *Brown J, Noble L, Parageorgiou A, Kidd J. Clinical Communication in Medicine. Wiley, 2016.*
- 2) *Lloyd M, Bor R, Noble L. Clinical Communication Skills for Medicine. Elsevier, 2018.*
- 3) *McCorry LK, Mason J. Communication Skills for the Healthcare Professional. Lippincott Williams & Wilkins, 2012.*
- 4) *Καλοκαρινού- Αναγνωστοπούλου Α. Εφαρμογές Καλών Πρακτικών Ομάδας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. ΚΑΛΛΙΠΟΣ, 2015 (pdf).*
- 5) *Λιονής Χ. και Πιτέλου Ε. Σχέση ιατρού- ασθενή. Θεωρητική και Πρακτική προσέγγιση. ΚΑΛΛΙΠΟΣ, 2015 (pdf).*
- 6) *Pagano MP. Health Communication for Health Care Professionals: An Applied Approach. Springer Publishing Company, 2016.*
- 7) *Pagano MP. Communication Case Studies for Health Care Professionals, An Applied Approach. Springer Publishing Company, 2014.*
- 8) *Silverman J, Kurtz J, Draper J. Skills for Communicating with Patients. CRC Press, 2013.*
- 9) *Moulton L. The Naked Consultation. Routledge, 2016.*
- 10) *Forbes R, Mandrusiak A, Smith M, Russell T. (2018). Identification of competencies for patient education in physiotherapy using a Delphi approach. Physiotherapy. 104(2):232-238.*
- 11) *Murray A, Hall A, Williams GC, McDonough SM, Ntoumanis N, Taylor I, Jackson B, Copsey B, Hurley DA, Matthews J. (2018). Assessing physiotherapists' communication skills for promoting patient autonomy for self-management: reliability and validity of the communication evaluation in rehabilitation tool. Disabil Rehabil. 27:1-7.*
- 12) *Lionis C, Papadakis S, Tatsi C, Bertsias A, Duijker G, Mekouris PB, Boerma W, Schäfer W; (2017) Greek QUALICOPC team. Informing primary care reform in Greece: patient expectations and experiences (the QUALICOPC study). BMC Health Serv Res. 5;17(1):255.*
- 13) *Cohen, J. and T. Ezer (2013). "Human rights in patient care: a theoretical and practical framework." Health Hum Rights 15(2): 7-19.*
- 14) *Derksen, F., J. Bensing and A. Lagro-Janssen (2013). "Effectiveness of empathy in general practice: a systematic review." The British Journal of General Practice, 63(606): e76-e84.*
- 15) *Smith KE, Norman GJ, Decety J. (2017). The complexity of empathy during medical school training: evidence for positive changes. Med Educ, 51(11).*
- 16) *Howick J, Steinkopf L, Ulyte A, Roberts N, Meissner K. (2017). How empathic is your healthcare practitioner? A systematic review and meta-analysis of patient surveys. BMC Med Educ.17(1).*